

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

<p>Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel. Előfizetési ár negyedévre 1 ft 25 kr., félévre 2 ft 50 kr.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: I. tized 265. szám, öv. Fried József né urnó házában, hová a kéziratok címzendők.</p>	<p>Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal méréselt árjegyzék szerint számít.</p>
--	---	--

Közlekedési politika.

I.

Községek, városok vagy vármegyék belétele kicsinyben teljesen azonos az államomával s hogy kormányzásuk, közgazgatásuk a közjó érdekének teljesen megfeleljen: vezéreikben összpontosulva kell lenni mindama sokoldalú szakismeretnek, miket magában az állam kormányása egyesít. Úzniök kell! — természetesen a helyi viszonyoknak megfelelő, helyes pénzügyi, gazdasági és közlekedési politikát, istápolni az ipart és kereskedelmet, fejlesztenők a kulturális intézményeket, örködniök a személy- és vagyonibiztonság felett s mindezekben kívül a közigazgatás egyéb ezerágja bogát úgy csomózni, hogy szövetségén, mint mosoktalan tükörlapon verődjék vissza a tisztakézfiség képe.

Kétségtelen, hogy a helyi adminisztrációnak, épp úgy mint az államnak, természetes sarkkövet a helyes közlekedési politika képezi, mert ezen épül fel a vidék vagy állam egész vagyono sodása.

Jó karban tartott közutak, épülő vasutak, vagy bármi egyéb közlekedési eszközök megaunyi csatornáit a jólétnek és vagyonosodásnak, melyeken — mint az emberi test érhálózatán át, pezsgő, eleven élet lüktet. Fejlődik az anyagforgalom, ipar és kereskedelem hatalmas lendületet nyer, virágzik a mezőgazda-

ság, sőt a kultúra is rohamosan halad előre, hogy lépést tartson a korszellemmel, mert a jó, olcsó és biztos közlekedési eszközök elősegítik a nagyobb idegenforgalmat, utazásra serkentenek és ezek révén az általános művelődés, polgárisodás elsőrendű tényezőivé válnak.

Bizvást elmondható hát, hogy az a közkormányzat tett leg többet a polgárság vagyoni és szellemi felvirágzása érdekében, amely a közlekedési eszközöket céltudatosan, előre megállapított terv szerint fejleszti, szóval: olyan közlekedési politikát üz, mely — míg egyrészt az általa kormányzott vidék egyes területei közt hozzászervi kapcsolatot létesít, másrészt hozzáférhetőbbé teszi azokat a tágabb értelemben vett külvilágunk.

Ezen igazságot vármegyénk, vagy annak székvárosára, Szentesre alkalmazva, valljuk meg őszintén, hogy egészen a legújabb korig a helyi kormányzat itt épp oly kevésbé üzött közlekedési politikát, mint a mily kevésbé ismeri még ma is a pénzügyi vagy gazdasági politika fogalmát.

Utaink valóságban őszállapotban voltak, télviz idején szünetelt minden közlekedés, fennakadt a postaforgalom és ez a szép, gazdag vármegye egy holt vidékhez vált hasonlatossá, melynek egyik községétől a másikhoz alig vezetett keréknyom.

Kétfelől a vármegye szélét érin-

tette ugyan két elsőrendű vasút, de ennek mondoyra nekünk csak fűtyült s a szoroson vett Csongrád vármegye községei közül csupán Kistéleket, Algyót, Horgost érintették e vasutak, ezeket is úgy, hogy nem a vármegye központjával kötötték össze, hanem inkább elterelték tőlünk, hogy másféle gravitáljanak.

Lassan, nehézkesen indultunk neki az őszállapottól való kibontakozásnak és fölemelkedtünk odáig, hogy szikanyagból hordattuk meg a közutak egyes posványba sülyedt szakaszait, utászokat alkalmaztunk, sőt újabbán már egy-két műutat is létesítettünk.

Mindöz, ha nem nevezhető is még rendszeres közlekedési politikának, mindenesetre valami: kezdete a kezdetnek, melyből kiindulva, — erős akarattal, érdekeink iránt való helyes érzéssel eljuthattunk a kívánatos végcélhoz: közlekedési eszközeink hálózatának tökéletességéhez.

Ez a kezdet első tekintetre elég bizató volt. Szentes, mely a vármegyének nemcsak székváros, de a kultúra terén is zászlóvivője, megépítette a vasútját és a csongrádiak faradozásának, főleg pedig orsz. képviselőjük, Szilárd Imre dr. befolyásának sikerült keresztülvinni, hogy a gazdag osztrák-magyar vasúttársulat előretolt egy Felgyházáról kiágazó szárnyvasutat Csongrádig. De sajnos, hogy csakis első tekintetre

TÁRSA.

A tekintetes úr.

Kapff-Essenther ebesezése.

— Istenkém! — És miért nincs? kérdezte tovább a termetes szakácsné. — Nem tudom; felelt Mici. Nem tetszik senki és én sem tet szem senkinek.

A szakácsné arca fűfingos mosolyra szélesedett ki. E pillanatban az éj csendjét egy gyorsan közeledő fogat robozása törte meg, melynek kerekéi alatt a villa élőkertjének porondja szinte csikorgott. — „Itt vannak!” — a cselődség kirohant a gázvilágította előcsarnokba Antal feltárta a kaput s aztán a fogat ajkától, a két vászon-cseléd meg várt, hogy a fogatból kilépő uraságnak kezét csókolhasson.

Az úr boldogságtól sugárzó arcával vezette be ifjú nejét új otthonába. Antal a kézi büröndöt vitte utánuk.

Az ifjú férj kissé keskeny vállú, karcsú, magas növesű férfi volt, a harmincas években. Arcvonásai tulajdonképen erélyt árultak el, de arcszíne nőiesen gyöngéd, haja sötétszőke, szemei kékek. Az asszonyka idősebbnek látszott mint volt, — 20 éves — telt idomú barna szépség. Viruló arcán, melyet egy kis csipkefátyol félig elfedőtt, semmi megindulás nem látszott. Erőteltjes alkatában volt valami amazonszerű: — a

cseléd éj alázatos üdvözlétét fejének alig észrevehető billenésével viszonzta.

— Oh, a szegény leányok! kiáltott az úr, vidáman, csengő, részvétteljes hangon; milyen sokáig kelle várakozniok!

— Oh, mitsem tesz! felelt egyszerre mind a kettő, kellemesen meglepetve az úr szives jósága által.

Az ifjú pár a lakószobába lépett. Az asszonyka rendelkezett a szakácsnénál a reggeli nézve. Szokva látszott parancsokat osztogatni és helyzetébe hamarosan beletalálta magát.

— Lefekhetnek! kiáltott ismét az úr, nyájas hangon. De pár perc múlva megosondult a csengő, mire Mici ismét bement.

Az ifjú házaspár szerelmes üleközésben ült a dívánon s a szobaleány belépése éppen nem zavarta őket. Az asztalon éő szalonlámpa fénye úgy esett, hogy arcukat árnyba vonta.

Az urnó rövid, parancsoló modorában friss vizet, tört cukrot és egy kanálkát hozatott be, s Mici csakhamar behozta a kívánt dolgokat.

— Fél pohár vizet; szólt most az ur nyájas modorában; s aztán keverje meg azt a pezsgőport egy kis cukorral, édessem — hogy is hívják?

— Emília, tekintetes uram!

— Emília! — Nagyon hosszú név. Majd Mici-nek hívjuk, jó lesz? a e közben

nyájas mosollyal tekintett reá nagy kék szemével.

— Ahogy tekintetes uram parancsolja! Fölemele a vizes kancsó, hogy félig megtöltse belőle a poharat, de egyszerre reszketés fogta el minden tagját. Az iménti nehéz fáradalom után sajátóságot izzalag vett rajta erőt. Ez ifjú szerelmi boldogság látása csodás érzést keltett szívében. A tekintetes úr jósága zavarba hozta — nyájas tekintete szívéhez kergette a vért. Nem látott egyebet, csak kedves, boldogságtól sugárzó arcát s vidáman csengő, nyájas hangja viszhangzott szívében; úgy érezte, mintha láthatlan fény sugar hatná el lelkét.

A víz kiömlött az ezüst tálcára, ki a szőnyegre.

— Milyen ügyetlen! kiáltá az urnó érdesen. Távozzék inkább!

Férje ölelő karja lefoszlott karcsú derekáról.

— Hogy lehet ilyen csekélységen bosszankodni — s éppen ma! mondá komolyan. Nem baj, Mici; nyugodjék meg!

Jól látta, hogy könyu perdül végig a szegény leány arcán és Mici érezte, mint követi minden mozdulatát meleg részvétellel, ahogy a kiömlött vizet feltörölte; aztán szó nélkül hagyta el a szobát.

Kint az előszobában, mely lélegzetet véve állt meg.

— Oh, milyen szívtelen! susogá. Hanem ő, — a tekintetes úr, milyen jó,

biztató ez a kezdet, mert tulajdonképen ma úgy áll a dolog, hogy a létesült mű- és vasúttal, távol attól, hogy egységes, egészséges irányt szabnának közlekedési politikáknak, inkább az érdekek szerelhetőségét, az erők szétforgatóságát idézték fel, mert az építés iránya nem centripetális, nem központosító s a vármegyei községei és a központ közt nem hozza létre azt a szervi kapcsolatot, melyet nemcsak a közjólét felvirágzása, de a jó és gyors közigazgatás is követel.

Az érdekek e szertelűzésának, az erők szétforgatolásának átkos volta már is érezhető.

Mert ime, mikor a vármegye vezetői az első helyes lépést kívánják tenni közlekedési mizériáink megszüntetésére, mikor az első szervi kapcsolatot akarják a szentes-vásárhelyi vasút kiépítésével, a központosítás érdekében létesíteni — ez a törekvés ezer más érdekre ütközik, akadályok gördítettek az útjába, olyan akadályok, amelyeknek leküzdése az egyesnek erejét meghaladja — s ha azok az erők, melyeknek együttműködésétől a vasútvonal kiépítése függ, továbbra is megmaradnak mereven az általuk eddig elfoglalt álláspont mellett: félf, hogy egyáltalában soha ki nem épül a vásárhelyi vonalrész s a szentesi vasút még nagyon sokáig, talán örök időkre megmarad olyan zsákutcának, melynek egész közlekedése csak az azon lakókra szorítkozik s amely e minőségében sohasem válhat a közlekedés olyan hatalmas, tápláló életerévé, mivé a továbbépítés emelne.

Az első elhúzótt lépés, az elvitázhatatlan tény, hogy a vármegye lakosságában nem volt egységes akarat, korábbi vezetőkben semmi érzék a helyes közlekedési politika iránt, hogy mindegyik község vagy város a maga érdekét kívánta mindég még e terezen is előbbre vinni, mindenki csak a maga esze után indult, mindez na keservesen megboszolja magát.

Van már vasútunk nem is egy, de a közérdek szempontjából kevés benne a köszönet, mert ezen apró zsákvasutacsák egyike, a szentesi, teljesen kielégíteni látszik városunk vezérferfiainak közlekedési politikáját elannyira, hogy nem fektetnek rá valami nagy súlyt: tovább épül-e a vonaluk avagy nem? — a másika, a csongrádi pedig a jó csongrádiaknak tölti be minden vágyakozását s így a vármegye két legnagyobb, legvirágzóbb községe az, mely saját érdekeinek ferde felfogásával meg, lehetőleg hidegen nézi a többi községek vergődését és azt a küzdelmet, melyet a vármegye vezetői egy egységes közlekedési hálózat létesítése érdekében kezdték.

S ha már ez magában véve is baj, sőt szerencsétlenség: az a körülmény, hogy maguk a létező vasúttal vonalán kívül eső községek, akkor, mikor közvetlenül vitális érdekekről és arról van szó, hogy egy egységes közlekedési politika inaugurálásával vasutat kapjanak, az építéshez való hozzájárulásukat kautellákhoz kötik — csak bonyolultabb teszi az ügy is elegendő bonyolult helyzetet és egyáltalán nem alkalmas arra, hogy e vidék közlekedésügyét kivezesse abból a zsákutcából, melybe az eddigi fejtelenség vezetett.

Természetes, hogy mikor a központosító törekvés, a szentes-vásárhelyi vonalrész kiépítése itthon, a közvetlenül érdekelteknél oly sok kicsinyen akadályba ütközik; mikor Szentes azzal a kikötéssel szavazta meg hozzájárulását, ha a kormány az építésben egy bizonyos — a város költségei által előre megállapított fixsz összeggel segíti az érdekeltséget; mikor Mindszent az ő 100,000 frt hozzájárulását ahoz a feltételhez köti, hogy az építési tőke finanszírozása elsőbbségi részvények kibocsátása nélkül történjen; Vásárhely külön épülő népkerti állomást, Szegvár meg a falu belterületén kíván indulóházat, mikor mindez itthon történik és mindennek természetesen híre is

megy — lát akkor bizony idegentől, nem közvetlenül érdekeltektől, mint amilyen a kun-szt-márton-tenyői vasúttársulat is, ne várjon senki előzetlenséget az egyesülés kérdésében. Amint hogy tapasztaltuk is, hogy a nevezett társulat igazgatói meglehetősen mereven tartózkodtak el az ezen ügyben legutóbbi zárt értekezlet alkalmakor ezen egyesülés elől, mondván: hogy az nem olyan vitális érdekük, mert az ő vasútjuk jóvédelmezősége biztosítva lón abban a pillanatban, ahogy Szentes kitépette a maga vasútját s ha most ez a vonal továbbépül, ha ennek folytán ma arról van szó, hogy a három érdekeltség egybeolvadjon, egy társulatot képezzen, hogy ők tehát majdan a többi érdekeltekkel osztozzanak a jövőben az egész tenyő-vásárhelyi vonal jóvédelméről, hát ők ezt nem üzleti előnynek, ha hátránynak veszik a maguk részére.

Cikkorozatomban folyamán módomban lesz így a közvetlenül érdekeltek állásfoglalásának áldatlan voltát, valamint a tenyő-szt-mártoni vasúttársulat felfogásának alaptalanságát meggyőzően demonstrálni. Ezáltal csak rá kívántam mutatni: milyen lejtőre jutott helyi közlekedésügyünk a vármegye érdekelte községeinek szűkkeblűsége folytán, melylyel a saját érdekükért is csak képtelen megszorításokkal hoznának áldozatot. Rá kívántam mutatni arra, hogy ezzel az egész szentes-vásárhelyi vasút kiépítésének sorsát kockáztatják meg, amiből pedig reájuk hárul a legnagyobb hátrány.

Igaz, hogy az egyesülés kérdésében a tenyő-szt-mártoni érdekeltség minden körülmények közt mereven ragaszkodott volna elfoglalt álláspontjához, ha jobb belátásra, érdeke helyesebb felfogására nem sikerül rábírni; de legalább, ha ez az egyesülés nem sikerül is, itthon nem állta volna a maga akadály a vasútépítés útját, mint ma állja.

E bajon csak egy egészséges, egészséges közlekedési politika inaugurálása

milyen nagyon jó! Könnyei csak úgy patakzottak, maga sem tudta: miért? Talán mert hogy a tekintetes úr olyan nagyon jó volt hozzá? Maga sem tudta, mi történt vele, de úgy érezte, hogy a jószágos úr minden szava mélyen bevésődött a szívébe.

II.

A tekintetes asszony pompásan felül tözött, mályvaszín selyembe piros bársony díszrel. Egy úgynevezett fantaziótlony volt ez és Vilma, két nagy állótkör közt forogólvá, büszke hivalkodással nézgette deli alakját.

A szakácsné meg Antal ánuva lestek rá a kuleslyukon át. Milyen végtelen nagy szerencse érte e nővel a tekintetes urat — az egész szomszédság csak erről beszélt. Azelett semmije sem volt és im most e büszke szép asszony az övé — övé egy előkelően berendezett ház — pénz, ameny nyit kívánt — szinte földi menyországnak nevezhetné létét.

Ma este, mint csaknem mindennap, társaságba mentek. Hetenként egyszer pedig ók fogadtak vendégeket. A tekintetes asszony mind vonzóbb és vonzóbb nézett ilyenkor ki. Bizony ennél szebb életet kívánni se lehet már!

Csak Mici hallgatott, ha előtte erről folyt a déta. Most is némán állt oldalvást,

miután előbb a fésülködő nőnek segédkezett az ifjú asszonyt ékiteni.

— Nem tudom, mit gondolnak az emberek; susogta rendesen. O ugyan az úrnak nem talalta szépnek és az ifjú hazaspar együttélését nem nyílgelendőnek. Nagyon jól tudta, hogy a tekintetes úrnak ma egy csepp kedve sincsen, nejt társaságba kísérni; leolvasta ezt az arcától, mikor az iment főhőneműt és szalonötlönnyt vitt be hozzá. Hiszen olyan könnyű volt ez arctól lelke minden gondolatát kibetűzni. Leült a zongora mellé és belemélyedve a zenébe, mitem látszott törődni fényesen facicimázott ne jével. Ivesmi különben már gyakran ismétlődött. Vilma, a nászútról hazajöve az etikett látogatások egész sorozatát állította össze, melyek mindenkihez megfelelő öltözékekkel rendelkezett Iván kísérletet tón e sorozatot megkövetíteni s csókál, szerelmes kedves kedessel egyikét-másikat lealkudni. Egyszer másszor megtörtént, hogy sikerült Vilrát lebeszélnie, — hogy neje csak ő érte öltözködött ki, leült vele a zongorához, vagy sétálni mentek a kertbe. De azért nem törült ki egyetlen egy illemlátogatást sem a listáról.

Ha aztán esengetett és Mici, szobájába lépve, egy áldozatbárány megadó tekintetével a szoba közepén állva találta, rendszerint előre mondta már:

— A szalonötlönnyt? — tekintetes uram!

Iván rendszeren hark sohajjal felelt. Vitálos, hogy semmi érzéke nincs neje kedvtelése iránt. És Mici határozottan érezte, hogy, ha ő volna a felesége, ilyenkor a nyakába borulva így kiáltana: „Itthon maradjak, Ivánom!” — De Vilma ezt soha sem cselekedte. Most is éppen a keztyűjét húzza fel — előkelő hanyagsággal — mert bársonyos karja csodaszép volt, s odaszólt a szobaleányuk:

— Szójjon az úrnak, hogy kész vagyok, hogy a kocsi alatt vár.

Mici bement a zongoraterembe, honnan majd szenvedélyes hullámzásban, majd meg lágyan omolva hallotta ki a zongorajáték. Iván egészen elmerült látszott a zenébe. Szabadon, hangjegyek nélkül játszott, arca sugárzott a boldogságtól.

Mici jókora látta már így — figyelt visszafojtott lélegzettel a játékára, a nélkül hogy megértene.

Úgy látszott, mintha ilyenkor szenteset látta, egy áldozó pap az úr oltáránál. Hiszen egyébként is jobbnak, tisztábbnak, nemesebbnek tűnt fel előtte minden más emberrel. Most sem merte vele az úrnő üzenetét közölni, játékát megzavarni. S így állt, szótlannul az ajtóban, míg Iván észre nem vette és kezével elutasítón nem intett, mire neszletlenül, halkán visszavonult.

(Folyt. köv.)

szegíthet, mely céltudatosan, előre megállapított terv szerint fejlessze a lehető tökélyre közlekedési eszközeinket s ily irányban, azt hisszük, már legközelebb kezdeményeződik fog vármegyénk főispánja fellépni. A törvényhatóság dolga lesz aztán, hogy igyekezett elősegítse.

Bánfalvi Lajos.

Magas politika.

A politika, mint ezt egy kitünő államférfi magyarázza — az alkodomódás, az alkalmazkodás tudománya s hogy csakugyan az: ezt a „Szentesi Lap” 2. évi 147-ik számának „Ez a szele” című közleménye ujbló találóan igazolja.

Apponyi fényes beszédet tart az országházban, a Szentesi Lap hozzá alkalmazkodik és kisüt belőle a maga részére egy kis tökélet, Ugron Gábor politikai céltzatokat követ egy beszédjében — no, ehhez meg már éppen just formál, mert hiszen a szerkesztője Ugronnak kötelezte el a lelkét e nyáron.

Apponyi és Ugron e szerint a Sima Ferenc előharcosai a parlamentben, valószínűleg az ő magas rendeletére is beszéltek a fegyvergyári vita alkalmából úgy, ahogy beszélték, hogy ezzel azt a nagyszabású vitát, melyet a Csongrád megye kormányzatában fakadó sebek és fekélyek már legközelebb az országgyűlésen, tehát az ország színe előtt fognak kellőni, mintegy bevezessék.

Ez egészen világos! Ugron, mikor azt mondta beszédében, hogy „a főispán és a közigazgatási tisztviselők közt bűnös szövetség áll fenn” — senki mást nem gondolhatott ez alatt, mint Csongrád vármegye főispánját és tisztikarát.

Apponyi gróf meg pláne — úgy gondolataiban — egyenesen vármegyénket aposztrofálta, mikor azt a kérdést vetette fel, hogy „miylen volt a községek felett a felügyelet?” — és Sima Ferenc elég indiskrétn, elárulni a nemes gróf gondolatát, felelve a kérdésre: „Olyan, mint nálunk Csongrád megyében.”

Milyen jó dolga is van az olyan szerkesztőnek, aki helyett ilyen nagy államférfiak beszélnek, mint Apponyi gróf meg Ugron! — Az igaz, hogy a magyar parlament e két kiváló vezérszónoka és Sima Ferenc közt azán egyetlenegy dologban meg is van a hasonlóság, abban: hogy ők épp úgy, mint ez a mi helyi Kátónk, vadjajkait mindég csak általánosságban formulázzák, anélkül, hogy valaha egyetlenegy konkrét esetet hoznának fel. Ime, Sima Ferencet, a mi derék Kátónkat, mikor úgy megyei közgyűléseken nekiröghant a vádaskodás vesszőparipáján a megyei tisztikarunk, hányszor szólította fel ott, a közgyűlés előtt az elnöklő főispán, hogy nevezzen meg konkrét esetet akár az alispán, akár bármelyik megyei tisztviselő ellen, mely vád alapját képezheti: biztosítja előre, hogy az illetőnek hivatali állására való tekintet nélkül, a legszigorúbban fog a hanyag vagy vétkes tisztviselő ellen eljárni. De ilyenkor Sima Ferenc ötlő-hatol, nem áll elő nyílt váddal, no, mert hogy nem tud s úgy szór al szórni jobbra-balra az általános vádak mennyűköveit sokkal kényelmesebb, de meg nem is veszedelmes.

Lássuk most is, hogy fű a vádak szele?
„A főispán és a közigazgatási tisztviselő közt bűnös szövetség áll fenn!” Ezeket — így ír a kollega — Ugron Gábor mondta az országgyűlésen, mely előtt legközelebb tárgyalva lesznek a csongrád megyei állapotok, amelyek gyönyörűséges képet fogják az ország elő tárni a tiszta közigazgatásnak.

Nem mondja ki, de sejteti olvasóival, hogy Ugron vármegyénkire célozott és annak főispánjára, a feutebbi mondásával.

Hát bizony, a főispán csakugyan szövetsebben lehet nálunk a közigazgatási tisztviselőkkel és pedig csakugyan azért, hogy a vármegye köztéletben fakadó sebeket és fekélyeket kiirtsa, tekintet nélkül arra, hogy azok úgye fog-e a parlament elé kerülni, avagy nem.

A bökkenő csak az, hogy a fakadó sebeket és fekélyeket nem csupán ott találja a főispán, ahol Sima Ferenc keresi, sem csupán a fegyelmi vizsgálat alá vont anyai szolgabíró meg községi jegyzőben, hanem magában a parlamenti tárgyalást provokáló tisztelt kollegáinkban és szövetségeseiben is s ám hadd kerüljenek a csongrád megyei állapotok az országgyűlés elé, hadd hangoztassa helyi Kátónk valamelyik szövetségese ott a nyílt vádat és hívja ki a belügyminiszter nyilatkozatát: meg vagyunk róla győződve, hogy a kihívásra következő válasz csakugyan gyönyörűséges képet fogja az ország elő tárni a csongrád megyei állapotoknak, de ezen a képen a fekélyek helyét alighanem a vitát provokáló kollega foglajja majdan el.

A főispán és a közigazgatási tisztviselők közt esetleg létező szövetséget e vármegye minden igaz fia csak örömmel üdvözölheti, mert ennek köszönhető, hogy Zsilinszky Mihály főispánságának rövid ideje alatt már több történt a purifikáció terén, több fegyelmi ügy lön elintézve és folyamatba téve, mint az 1867 iki kiegyezéstől, tehát az alkotmányos államélet újraébredésétől napjainkig együttesen. Az ilyen szövetség, ha létezik, csak áldásos lehet; áldásos még ama másik szövetség dacára is, amelynek vezetője, lelke Sima Ferenc s amely évek és évek óta egyebet se tesz, csak a korrupciót keleszt.

Abból, hogy Apponyi gróf és Ugron Gábor beszédeiből most újabb fegyvert kovácsolt és e szónoklatokból a neki tetszetős ama konklúziót vonja le, mintha e kiváló szónokok az ő malnára hajtának a szelet, mi a magunk részéről egészen más és bizonyára találobb konklúzióra jutunk egy népies példabeszédben, mely szerint: „bolond lyukból bolond szél fúj!”

Városrendezés.

Ily cím alatt e lap 95-ik számában egy cikk jelent meg, melynek célja a miniszterileg elrendelt házszámozásra a vezető körök figyelmét felhívni. Igaz, hogy a házszámozás, az utcák elnevezése már magában véve rendezésnek mondható, de véleményem szerint a mellett még más esetekben szükséges tenni való lenne, ha komolyan foglalkozni akarunk a rendezéssel. Hogy mik az okok, melyek a rendezés szükségességét igazolják, azt alább fogom elmondani, de előjárulni is meg kell hogy említssem azt, miszerint a rendezést már az eddigi alkotások egyöntetűvé tétele s az azokba befektetett tőke teljes kihasználása is megkívánja.

Az utóbbi években sok tekintetben, mondhatni nagyot haladt Szentés városa. Meg van benne az igyekezet arra, hogy kibontakozzék a „nagy falusiaság”-ból. Fura tott ártézi kútát, építetett gimnáziumot, vasutat, keramit utat; most folyik a tanácskozás egy közfürdő létesítése felett; utcai gyalogjárókkal behálózva s lámpákkal — habár nem kifogástalanul — világítva vannak. — Van még több kisebb nagyobb újítás, a mi az utolsó évtized munkája, s mind ezek összehatva, úgy a város emelésére, szépítésére, mint a közegészségre, a közle-

kedés könnyítésére, az ipar s kereskedelem fejlesztésére szükséges tényezőkként működnek közre.

A vidéki nagyobb városoknak — ha jól fogják fel helyzetüket — törekedniök kell arra, hogy a főváros mindent magához vonzó erejével szemben saját környékök gócpontjává váljanak.

Mindazon áldozatok, melyek e szempontból kiindulva, ezen cél elérésére hoztak, bőven megtérülnek abban, hogy az így bennök kifejtett magasabb fokú, egészségesebb szellemi és anyagi élet megadja a városoknak azon erőt, mellyel környéköket magukhoz vonzani képesek.

A modern városok mintájára kell tehát egy vidéki várost is rendezni, hogy meg legyen benne minden főtétel a magasabb fokú szellemi és anyagi élet fejlődésére, amelynek révén a kellő súlyt és erőt kifejtteni képes lesz.

Szentés városnak is igyekezni kell arra, hogy lépésről lépésre haladva, elérje azon fokot, a melyről képes legyen dominálni, és a mikor képes legyen magához vonzani környékének erejét, tökéjét, önmagukak s környékének hasznára.

A már előbb említett alkotások mutatják, hogy van érzése s van hajlandósága Szentés városának e cél elérésén küzdeni, de szükséges ehhez egyuttal az is, hogy minden tervszerűen, egyöntetűen s logikus sorrendben végeztessék. Ez a sorrend pedig azt kívánja, hogy alapot meg pedig helyes alapot kell adni az épületnek, ha azt akarjuk, hogy omlóan álljon meg a várost. Igy van ez ebben az esetben is.

Az elmondott végcél eléréséhez alapul szolgál a városrendezés. — De mit is értünk „városrendezés” alatt. Bizonyára az utcák rendezését, a csatornázást, a vizvel való ellátást és a világítást, tekintetbevételeivel a közegészséget, közbiztonságot, közlekedési és szépséget kívánalmaknak.

Mint látható nagy a feladat s megoldása sok munkával jár, de előbb több hozza kell fogni, ha csak azt akarjuk, hogy városunk fejlődésképes lehessen.

Nem akarok ezzel a városrendezés körébe tartozó nagyobb szabotú munkákról, mint például az utcáknak burkolásáról, a sző szoros értelemben vett csatornázásról, vagy pláne a városnak vizvel való ellátásáról szólni, mert ezek mind olyan munkák, melyek sok pénzátfordítást követelnek s a város mai pénzügyi helyzete ezek kivételét ez idő szerint lehetetlenülé teszi; csupán azt akarom felemlíteni, hogy mily messze állunk csak a városunkhoz hasonló nagyságú városok mögött, utcáink rendezettségével és a belteleken összegyűlő eső és hóviz elvezetésével.

A közegészségre, közbiztonságra, a közlekedésre, valamint az építkezésre e két utóbbi is lényeges befolyást gyakorol.

Jól rendezett s lehetőleg kiegyensúlyozott utcákban a légáramlat is rendezesebb — Nincs annyi ok a piszok és szemét lerakodásra, mint a zegzugos utcákban; a lehallott csapadék pedig gyorsabban jut elpárolgásra, minek következtében posvány — mint különféle bacillusok kényelmes tanyája — kisebb mértékben keletkezhetik.

A közlekedés könnyítése és gyorsítása tekintetéből is szükséges az utcákonak rendezése. — Kanyargós, görbe utcák hosszabb teszik az utat, a zug-utcák nehezítik a forgalmat.

Az építkezésre is bönítő hatással van egy szabályozatlan s rendezetlen utca-vonal. — Vajon nem igyekeznek mindenki az építkezésnél arra, miszerint házaik utcai vonalát egy végletesen megállapított utca-vonal szerint építtesse ki; nehogy ki legyen téve egy későbbi s akarata ellenére végzendő átalakításnak. — De végre még az utca-vonalak rendezése mellett szól a csú és szép iránti érzék is.

Az eső és hóviz el vagy elnem vezetése pedig épenséggel nagy befolyással van a közegészségre, közbiztonságra s közlekedésre.

Nézünk csak meg utcáinkat. — Eltekintve azon egy pár — a terrain alakulásánál fogva — szerencsesebb fekvésű utcáinktól,

ahonét a viznek lefolyása van; a város legtöbb utcája a réz és a közvetlen környékére hulló csapadékot kénytelen beinni csupán azért, mivel árkolásaink vagy sehogy sem, vagy nem egyöntetűen a rendszeresen vannak kivésve és mivel az útcák felülete nincs a kellő alakra kiépítve. — Ennek a következménye a nagy esőzések és olvadás után az az óriási, feneketlen sár, pocsolya, a mit gázolni kell. — Megjegyezzem itt, hogy ezen hiányok pótlása után sem lesz a baj oka teljesen kiirtva, de jó részben javítva lesz a helyzet.

A tavaszi s nyári meleg nap így találja az utcáinkon lépten-nyomon látható pocsolyát s vizállást, s azt hiszem, de más is úgy tudja, hogy ennek melegétől a posványból fejlődő gázok az egészség fenntartásához éppen nem szükségesek.

Azokban nem csak az útcák, de nagyon sok beltélek is van ilyen helyzetben. Fekvése sokkal mélyebb, mint az utcavonalé s akkor, hogyan lenne elkerülhető, hogy az így telekőről a víz lefolyást nyerhessen, a midőn az utcán is víz áll.

Miúgyez az okai annak, hogy dacára gyalogjáróinknak kénytelenek vagyunk sárban gázolni, s kénytelenek vagyunk elnevezni s tűrni azt, hogy a csekélyke teherrel haladni akaró miként nőgátja ostorral, bottal mozgásba lovat.

Hivatkozhatnék még háztulajdonosainkra is, akiknek a száraz idő beálltakor ugyancsak gondot ad az őszi, téli és tavaszi sárréteg letisztítása házaik faláról.

Lehetne még sok körülményt felhozni illusztrálásul annak, hogy mennyire azt az ideje már a rendezési munkák megkezdésének.

Hogy pedig mindezek — habár a város erejéhez mérten lassan is — de megkezdhetők s végrehajthatók legyenek, szükséges a város rendezéséről egy egységes, jól megfontolt s minden kívánalomnak megfelelő tervezetet készíteni.

Legelőször sorban megkésztendő lenne az utcaszabályozási tervet, kapcsolatosan az utcák elnevezésével s új számozásával. — Ezen célra szükséges a város beltelkéiről egy — lehetőleg — az új kataszteri térkép skálájánál nagyobb skálában megrajzolt — térkép, a melynek alapján az utca szabályozási tervet megkésztés lehet. — Ezek mellett szükséges az utcavonalak magasságának megállapítása, valamint az árkolási tervet megkésztése. — Ezekhez pedig úgy az utcavonalak, mint a telkek lejtmerése útján a város domborzati térképe lenne elkészítendő.

A rendezéshez tartozó többi nagyobb szabású munkák, mint olyanok, melyek nagy pénzáldozatokat követelnek, egy későbbi és jobb időre hagyható; a dolog természetéből folyik azonban, hogy a tervezetek készítésénél ezek is figyelembe veendőek lennének.

A fentebb elmondott végcél elérésére való törekvés fog kitűnni a város vezetői eljárásából akkor, ha az elmondottak megszívlelése után, a már ügyis általánosan ért zetek bajok orvoslása végett, ezeket tanácskozással tárgyává teszik.

Mátéfy Sándor.
nénök.

Üdönságok.

Szentes, 1890. dec. 14.

— **Személyi hír.** Zsilinszky Mihály főispán, ki többfelé hivatalos ügy elintézésé végett a hét elején a fővárosba utazott, a f. hó 11-én, a reggeli vonatlat érkezett haza ezen útjából.

— **Kossuth és Szentes.** Az a felhívás, melyet lapunk f. évi 99-ik számában ily címen tettünk közzé a Kossuth Lajos „Ujabb irataira” való előzetes érdekében, mint eddig is örömmel tapasztaljuk nem volt hiálító szó a pusztában. Várady Lajos gyógyszerész, a szentesi takarékpénztár igazgatója már pár nappal előbb megkezdte az előzetők gyűjtését és íván a f. hó 13-án délig a

következők fizettek elő **Kossuth „Iratára”**: ifj. **Vecseri János**, Szentesi takarékpénztár, **Várady Lajos**, dr. **Filó Tihamér**, ifj. **Várady Lajos**, **Czukor Emil**, Szentes-vidéki takarékpénztár, **Bányay József**, **Nagy Ferenc**, **Dobray Sándor**, **Jurenák Béla**, **Tóth Á.**; **pád**, **Székelly László**, dr. **Ecséri Lajos**, **Neumann Jónás**, **Cohn Jakab**, **Neufeld Zsigmond**, **Hoffer Adolf**, **Wellisch Vilmos**, **Zulkermann Bernát**, **Feiler Márton**, **Gyárfás Dező**, **Dósa Béla**, **Neumann Dávid**, **Szepe Károly**, **Szénsdi Ferenc**, dr. **Schlesinger Károly**, **Szobotha Gusztáv** és **Kass Gusztáv**. Szerkesztőségünknel pedig előfizettek eddig: dr. **Mátéfy Pál**, dr. **Mátéfy Ferenc**, dr. **Gótzl Bertalan**, dr. **Kardos Albert** és **Bánfalvi Lajos**. — Kezdetnek az az eddigi eredmény tehát eléggé biztató, de még korántsem az, amit Szentes város községétől akkor, mikor **Kossuth Lajos** egy szellemi művéről van szó, méltán elvárhatunk. Hiszünk is, hogy az előfizetők eddig között névsorát még több folytatással kellend hovaelőbb megtoldanunk.

— **Népszámlálás.** A jövő hó 1 én kezdődő országos népszámlálás érdekében értekezletre hívta össze **Sarkadi Nagy Mihály** polgármester mindazokat, akik annak keresztváltóval segédkezni fogának, a f. hó 13 ára. Az értekezleten hosszas vita fejlődött ki a fölött — miként értelmezendő a miniszteri rendelet azon passzusza, hogy a népszámlálásnál az összeírók által az 1890. év december 31-iki állapot vétsek figyelembe, vagyis az az állapot szolgáljon a számlálás alapjául. Ugy értelmeztek a dolgot, hogy ez bizonyosan az újví esővérdváltoztatásokra vonatkozik s hogy e szerint minden gazda a számláláskor azt a családért tartozik be mondani, aki december 31-én volt a szolgálataban, ha mindjárt a népszámláló esetleg január 4—5 én nem is találja többé nála. No, ez a felfogás csakugyan mely bölcseségre val és sokkal kevesebb bölcseséggel is rájöhettek volna arra, hogy a min. utasítás az 1890. december 31-iki állapot alatt azt érti, miszerint a számlálásba csak az eddigi újszülöttek veendőek fel, míg ellenben az 1891. jan. 1-től kezdve születettek kihagyandók. Az értekezlet, a miniszteri rendelet értelmezése fölött kifejtett meddő vita után különben azzal a határozattal osztott fel, hogy — — majd máskor határozunk.

— **Egyháztanács választás.** A szentesi rom. katolikus egyháznál folyó hó 18-án lesz az új egyháztanács választása. Katolikus polgártársaink körében ezen választás iránt nagy érdeklődés mutatkozik egyánnyira, hogy a választás előre láthatólag vetekedni fog egy kis községy restaurációval.

— **Felolvasó estély.** A csongrád megyei gazdasági egyesület f. hó 21-én a Kass téle vendéglő helyiségben felolvasó estélyt tart gazdasági tárgyokról, melyre úgy az egyesület tagjai, valamint az érdeklődő gazda közönség, szívesen láttnak. A felolvasás tárgyai lesznek: *A gazdasági egyesületekről*: felolvasza **Gyárfás Dező** titkár. *Az élekről* értekezlet tart **Szeder János** úr. Mindkét tárgyat szabad s rögtönzött vitakozás fogja követni, melyhez mindenki hozzá szólhat. A felolvasó estély felszelen társas összejövetel kíván lenni, hol terített asztalok mellett a komoly és hasznos tárgyak könnyen megérthető modorban s élvezhetően lesznek előadva, s kívánatos hogy az estélyen minél többen jelenjenek meg.

— **Megzavart szereltem.** Furcsa kis szerelmi históriának volt tanuja a f. hó 10-én este az a szép számú közönség, mely a zsidó iskola sarkán verődött össze. Delepti díj nem volt, a komédiát, melyet egy fiatal felve örké édes anya juttatott gyors és csattanó befejezésre, ki még ingyen élvezhette s a közönség hálás volt az ingyenvezetésért, cseggő habot-

val jutalmazta az anyai alakot öltött drámai igazságszolgáltatást. Ismerkedjünk meg a szereplőszemélyekkel; nevezük a hőszerelemet, egy 19 éves kamazst, **urinak**, a drámai szendét pedig, egy ott közelben lakó gazdabéren szolgálóját, **holgynak**, s hadd legyen az előbbiek édes anyja, egy vénéli kiadásos anygal, ki lángpallossal úzi ki a hógó gerleket a szerelem paradiisából. Sokat fáradt az úri, amig megajátolta a holgy szívet, ki előbb szilárdan ellentáll minden csábuk. De végre is, ha Orfeusz egy nyomorult lanttal énekel ki magának szerelemet, miért ne vinné ugyanezt a csodát veghez az olvadékony nyelv, a szerelom anyai édes szava, amennyit az úri e hódítására vesztegetett? Kivítta, kivítva! Pecsög, eleven vér látketett a holgy ereiben és ennek a vérnek minden csöppje szerelemet sóvárgott, ahogy egyszer az úri gyöngédszava fölkellette benne a szunynyadó érzést. S aztán szerettek egymást, holdogok voltak, holdogok dacára annak, hogy az úri anyja nem egyszer urmót kevert az örömköbe; dacára annak, hogy tiltotta fiát a szerelemről. „De a szívnek megtiltani nem lehet!” mondja a nóta és jól mondja, mert a tiltó vénéldet anygal dacára úri és holgy gyakorta összejött — s a zsidó iskola sarkán volt a találkozó a f. hó 10-én este is. Az úri közel simult a holgy-hoz, olyan közel, amennyire csak az a színgtel teljes kölyög engedte, melyt a holgy a kezében tartott. És megindult volna az édes gerlelögés, szerelmi eskük kölcsönös kiserelésé, loppal adott csók rejtelmes cuppanása — mikor im, megjelen a vénéldet anygal — a bész anyja és hatalmas adta-teremtetvevel sühogtatta meg fölöttük — lángpallossal. Noza, s az úri se tóst s mint igazandó Rómeó, hatalmas szökéssel túlterem — az árkon, gyáva mód hóguya a csávból szíve választóját, ki remegve, felve várta a következőket. E következők bevezetése egy kis száradat volt. A vén asszony nyelv, mint igazi lángpalloss szírta a szikrárt: „Hát te rozst, te . . . te . . . megrontottad a fiama! Rávetted azt a savószemetet! — Szeretlek kell! Az én szülotem kell? — Nesze! — s ezzel úgy képen teremtette a megpaloló holgy-ét, hogy a tej menten kispocolt a le-öplől, végig öntözve (szta köfényt). Szapora egy-másutánban követte ezt az első csapást a második, meg a harmadik, de meg szaporában járt a bosszú a nya nyelve, nagy közönséget csódtíve a roptönzölő kongédia nézésére, mely cseggő kacajjal adozott az ingyenvezetésért. Végre is az anya fiarad bele a bosszuszállásba, mert ott hógya a síró holgy-eta szegyen-köven, e szavakkal rohant el: „Majd adok én nektek! . . . Geak lazeértek, megtanítom azt a tacsótk is, kiért koptassa a csizmjá talpát!” — Hogy ígértet beváltotta-e? — erről hallgat a krónika. De az utcan produkált ércmutatványai után ítélve, bizvást feltételezhetjük, hogy megcselekedte.

— **Társas estélyt** rendez f. hó 20-án a casinó termében az E.M.K.E. szentesi választmányja. Az estélyt hangverseny előzi meg, melyre már többenigérték meg közreműködésüket. A hangverseny befejeztével társas vacsora következik, ezután pedig tánc. A vigamio bizottság nevében már ez alkalommal is felkérjük hölgyeinket, hogy egyszerű öltözékben szíveskedjenek megjelenni. A műsort legközelebbi számunkban hozzuk Beiepti díj ez estélyre és társas vacsorára szemelyenként 1 frt 20 kr. A jétéknyre cél iránti tekintetből ajánjuk ezt estélyre a közőnség szíves figyelmébe.

— **Vesztett kutya.** Dorosmám most minden ember messze kikerült a kutyákat. Rémmület és izgalom uralkodik a lakosság között, melyre egy vesztett kutya által megharapdált leányka szomorú esete szolgáltatott okot. Horváth György hat éves leánykáját, Annát marta meg több helyütt a vesztett kutya. **Beregi József** dr. járási orvos gondosan kiégette és kimosta a leány sebeit. **Kelemen Béla** dr. járási főszolgabíró az esetről azonnal jelentést tett **Stammer Sándor** alispánnak, továbbá sürögösen intézkedett a kellő óvintézkedések megtételére. A harapós kutya fölboncolását elrendelte, kitűnt, hogy a kutya nagymérvű vesztettségben szenvedett, attól tartanak tehát, hogy a vesztett kutya, mely napokon át a **dorosmái és sagedi** tanfák között ködörgött, több kutyát mart meg. Ugy a kül-, mint a belterületen negyven napi zárlatot rendelt el

Kelemen dr. főszolgabíró aki a szegedi és dorosmai csendőrséget is átiratilag értesítette, figyelmzettve őket arra, hogy minden szabadon járó kutyát irtsanak ki. Egy másik tudósítás szerint: *Horváth György* dorosmai lakos ma a fővárosba utazik leányával, akit Pasteur-féle gyógyszerrel akar beoltatni.

— **Mulatság a szomszédban.** Orosházi levelezőnk arról értesít, hogy az ottani fiatalok a jövő, 1891. évi január 10-én tánc vigalmat rendez a korcsolya egylet javára, melyre már most nagyban folytak az előkészületek. E táncvigalmat évente az egész vidék intelligenciája kiváló előszeretettel keresi fel, mert mindég a legkitűnőbb legfesztelenebb kedv jellemzi. E körülményre való tekintettel a rendezőség mindent elkövet, hogy e bekövetkező farsangi évad e vigalma is igazolja az előző évek jó hírnevét, sőt azt még lehetőleg fokozza is. A meghívók a hét folytán küldetnek szét.

— **Sporthír.** A sportegylet kurcái jégpályája, a mai naptól kezdve rendelkezésére áll a korcsolyázó közönségnek. A meletti bódét tegnap állították fel, és gondoskodva van, hogy a jég simára legyen sűrűre. A jégpálya ünnepes megnyitását azonban az egylet valószínűleg csak a jövő vasárnapon fogja megtartani zenezővel, amiről különben a közönséget idejében fogják falragaszokkal értesíteni. A napi jegyekre vonatkozólag, lapunk legutóbbi számának idevonatkozó hírével azzal egészítjük ki, hogy a napi jegyek ára korcsolyázóknak akár kétszerenap, akár egyebkor 20 kor, míg a nem korcsolyázók csakis zeneparkon fizetnek 20 krt, egyébkor pedig 10 krt.

— **Hítestársak.** Példás egy pár esetél Sz. T. István uram szilfaközi körörmási, és felesége S. Lidia, aki bizony — a térje sármalpaszai szerint — nem egyszer főzött sárgarépa s rakta az ura elébe, így beszélvén vele virágyelven, s így adva tudtára, hogy bizony ő egy cseppet sem tőrt magát azért, hogy kedvét keresse. Még azt is megsejtette, hogy egy szál virágban, patyolat ingyában, az ura szemelattára odasimult egyik-másik kedves vendége mellé, hogy körülöregtassa magát. Az ura meg csak tűrte-tűrte, békén megadással, míg egyszer aztán ő is megelégelte s „ha te úgy, én is úgy“ — fiatal menyecskét hozott a házhoz, ami meg az asszonynak nem tetszett sehogy. Ilett is e miatt csete-páté, földindulás, égszakadás, az asszony fénygetőzött, de a férj rá se hederített s ha az asszony vadjának hinni lehet, kényszeríteni akarta az hogy szolgálója legyen az új asszonynak, ami fölött aztán egészen neki lószta magá. Ezt a megaláztatást akárivan kikerülni, fordult a f. hó 13-án a rendőrséghez, hogy részére engedélyt adjanak, amelylyel szabadon elbujdósáson ot nevelten gyermekével, heted hét ország ellen, szolgálatot keresni. Persze ehhez a férj beleegyezése is szükséges volna, amiért is becitálták Sz. T. uram ő kegyelmét a rendőrcapitányi szobába, hol aztán férj és feleség duettirozva mondogatott egymásnak a szemébe olyan sz p dologkat, melyek bizony egyiknek sem válnak dícséretre s amikre rá mondhatjuk hogy: „Bagoly mondja verébnek, hogy ügyfél?”

— **Figyelmeztetés.** Tekintettel a karácsonyi rendkívüli forgalomra, esetleges (több szöri) jövő év menés stb kellemetlenség elkerülése végett, következőkre figyelmeztetik a t. közönséget: Elkerülhetlen szükséges a feladott csomagot tartalmához képest jól csomagolni. — az összes adatokat, úgymint: tüzetes cím, tartalom, esetleg érték, utánvértel összeg, expressz, „gyorsrauramlendő“, „törékeny“ megjegyzéseket, teljesen a szállítólevél adataival egybehangzóan a címlapra, de lehetőleg a csomagburkolatjára írni, jó erős toldatlan zsinneggel átkötni. Oly csomagok semmi szín alatt el nem fogadhatók, melyekre a címlap nem egészen hátsó lapjával, hanem csak széleivel vagy négy sarkával van oda ragasztva, vagy melyek nagyon gyenge, vagy éppen összetört zsinneggel vannak körülkötve. *A m. kir. posta és távirádhivatal.*

— **Egyleti hír:** Az ipros ifjak képző és segélyező egylete, mint minden évben, e arsanagon is fog egy táncvi almát rendezni.

A vigalom napja még nincs ugyan határozottan magállapítva, de megtartása már határozatba ment az egylet f. hó 8-iki váli. gyűlésen.

— **A „Budapesti Hirlap“ előfizetési fölhívására figyelmeztetjük a t. c. olvasóközönséget.**

* **Reichenbach Jakab** szentesi pékmeszternek lapunk mai számában foglalt hírdetésére ez uton is felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

* **Hoffmann Jakab** jól felszerelt karácsonyi és újévi ajándék raktárát a közönség szives figyelmébe ajánljuk. — Kaphatók valódi R i c h t e r fele kőjatekok gyári árjegyzék szerint. — Mindenféle gyermekjátékok 6, 14, 21, 28, 35 krtól feljebb 5 frtig. — Ujdonságok folyton érkeznek.

Irodalom.

Kossuth Lajos Iratai.

Előfizetési felhívás K o s s u t h Lajos iratainak újabb három (IV., V. és VI.) kötetére. Több mint tíz éve immár, hogy Kossuth Lajos Iratainak első három kötetére előfizetési felhívást bocsátottunk közre. A magyar közönség rendkívüli lelkesedéssel követte felhívásunkat és az összes hazai sajtó nagy s örömdetes esemény gyánat üdvözölte a rövid egymásutánban megjelent köteteket, melyek azóta majdnem minden európai nyelvre lefordítva, az egész művelt világ tulajdonává lettek.

Most a dícső szerző újból megszólal s mi szerencsésnek tartjuk, hogy Iratai újabb három kötetének kiadását közvetíthetjük.

S midőn ennek érdekében fordulunk a magyar közönséghez, csak ismételhjük azt, amit az első fölhívás alkalmával mondtunk:

Az Iratok előfizetést hirdetnek azért, hogy — a begyűlendő el-fizetések számához képest növekedően a szerző jutaléka — Magyarországi közönsége mintegy maga állapíthassa meg K O S S U T H L A J O S írői tiszteletdíját, egye dűli mód arra hogy agy napjai az életmi gondok keserűségétől meglegyenek mentve.

Egyszerűen ismételjük akkori szavainkat: fogadják a magyar olvasóközönség ez Iratok magához méltóan. Nagyobb ferűnt nem tűtethet ki a magyar közönség rokonszenves pártfogásával, mint akinek fényes nevé ez Iratok homlokukon viselik!

Azon újabb három kötet előfizetési ára 12 frt. Elengedő azonban 3 frt előleges beküldése is, mely esetben a három kötet mindegyike három frt utánvértel fog megküldeni. A bolti ár magasabb lesz.

Azon lelkes bazarfiak és honleányoknak, a kik gyűjtés fáradaimat magukra vállalták, legalább tíz előfizetőt szereznek, tisztelet-példánnyal szolgálunk.

Budapest, 1890. decemberben.

A t h e n a e u m r. társulat.

Ferencczike-tére, Athenaeum-épület.

A mig él, barátja marad a „Képes Családi Lapok“ című szépirodalmi, ismeret-terjesztő, képes hetilapnak, a ki gazdag tartalommal, gyönyörű képeivel megismerkedett. E lap előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 korra s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20 sz.) melyhez az előfizetések legelőszörűben postautalványon inézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal

Budapesti levél.

A karácsonyi ünnepek közeledésével mindenki gondolkoznia kezd, hogy a legkedvesebb családi ünnepek, a karácsony estéjére, mivel lehessen meg évnit, szerettet. Ezen fejtrést okozó gondok elhárítására bátrak vagyunk néhány előkelő és jóhírnevű budapesti céget ajánlani tisztelt olvasóink figyelmébe, hol akár személyesen, akár levél útján, legjobban szereszhetik meg ajándékaikat.

Az elsőrangú fűszer, csemege-, borkognac, rum és téa kereskedők közt legjobban **Szimon István** urat, (Budapest, Főútlel váoi-kört 12. sz. **Főküzlét** váci körút 60 sz.) ajánljuk, mint a ki a kávé-, fűszer-, gyű

mölcs-, sütemény-félék, minden fajta zöldségek (conservék), olaj, hal, sajt és húsmeüek, téa, rum, bel és külföldi cognac, likör, bor, pezsgő és csokoládéfélékben a kezeink közt levő 15 oldalú árjegyzéke szerint, a legolcsóbb árak mellett legjobb minőségben, legválasztékosabb és leggazdagabb raktárt tart. Szolid és pontos kiszolgálás, s ebből kifolyólag legmelegebben ajánljuk a nevezett céget t. olvasóinknak. Vidéki megrendelések, úgy posta mint vasút és hajóra csomagolás ingyen eszközöltetik. Kívánatra ingyen és bérmentve küld árjegyzéket bárkinek.

A legkedvesebb és legkellemesebb ajándéktárgyakat képezik a zenehangszerek és zenélő művek, melyek legnagyobb raktára Budapesten **Placht testvérek**, os. és kir. szab. hangszer-gyárának kereskedésében, Wurm-utca 1. sz. alatt van. Különbösen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe zenélő mű-különlegességeit. Phönix, Ariston, Óriás Ariston, Symphonion, Viktória, különféle szerkezetekek, 17 frt: 50 forintig váltakozó árakkal. Képek, zenélő művel és mozgó alakokkal, svájci zenélő dobozok és zenélő-művek, iskolai hegedűk, valamint mindenemű hangszerek legnagyobb választékban vannak s legjutányosabb árakon számíthatnak. Képes árjegyzéket kívánatra díjmentesen megküldi a cég.

Diszmü- és pipere-árúk, valamint tréfás és elmés tárgyak igen gazdag választéka található **Keleti Béla** különlegességei raktárában, Budapest, Hatvani-utca 18. sz. (Neruda Nándor átellenében). Ajándékokul legalkalmasabb tárgyak, leggyezyők, fényképekterek, bőrúri különlegességek, erszények és szivartárcák, irókeszletek, mappák, albumok, trancia és gyász-ékszerek, színházi látszóvek és porcellán nippek, szabott jutányos árakon. Megrendelések gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

Vértessy Sándor illatszerekkereskedésében Budapest, Kristóftér 8. sz. a legfinomabb és legkellemesebb illatu francia illatszerek s karácsonyi ajándékokul igen alkalmas toiletteszereket, valamint berendezett toilette szerényeket ajánljuk tisztelt olvasóink különös figyelmébe, továbbá csettákat, szoba- vagy fehérmű illatosítókat, parfümököt csinos dobozokban 1—3 üveggel, a kedvelt organo-illattal; új „Cyclamen“ illat, hölgyek részére, a kedvelt organo-illat, a „Souvenir L'Exposition“ akáchoz hasonló illat, valamint urak részére „Bouquet Director“ „Essenc Mysterieuse“ és „Bouquet D'Etoile“ illatszereket, fésűket, díszes hajűket sat. st. **Vértessy Sándor** illatszereit a legelőkelőbb fővárosunkban, s régi jó hírneve biztosíték árának finomsága s kiszolgálása megbízhatóságáról.

Különös figyelmébe ajánljuk t. olvasóinknak **Hugmayer** és **Mihalovits** a „Profétához“, címzett vászon és téhéneműek legnagyobb raktárát. Budapest, Szerviztér 10. sz. E régi, 100 éven túl fennálló legjobb hírnevű üzletben dűsan felszerelt raktára van mindenemű vászon- és fehérmű árnik és menyasszonyi kelengyelének, melyek legcélserűbbek karácsonyi és újévi ajándékokul. A cég ismert szolidasága teljes biztosítékot képez úgy az árak jutányosságára, valamint az árak jóssága iránt, úgy hogy egész nyugodtan eszközölheti mindenki megrendeléseit levélben is, melyek pontosan, gyorsan és lelkiismeretesen teljesíttetnek. Árjegyzék és minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Különös figyelmébe ajánljuk t. olvasóinknak a már 25 év óta fennálló és évek hosszú során át IV., Muzeumkört 5. szám alatt létező **Lőrincz István** cipészüzletét, mely jelenleg a legújabb kor kívánalmait megfelelőleg újból rendeztetett be; — és miután ezen cék különös sulyt fektet arra, hogy megrendelői minden irányban kielégítve legyenek, az üzletben nemcsak mindennapi cikkeket, hanem a legtrikább különlegességeket is szolgál. Többek közt kiemelendő valódi orosz bagaria csizma és cipők, egy új találmányú higanygumi talppal kialakítva, melyek tartósság, vízhatlanság és kiváló kellemes viselet tekintetében, eddig még nem ismert utóérletetlen felszerűnek bizonyultak. Szolid és pontos kiszolgálásért ke-

zeskedik a cég jóhírneve. Kívánatra portómentesen árjegyzékét megküldi.

A vidéki gyáros, kereskedő és iparos közönség különös figyelmébe ajánljuk **Dr. Teibisz János** hites kir. keresk. törvényszéki és a központi tejszaruok vegyészének nyilvántartásos kereskedelmi és vegyipari laboratóriumát (Budapest, VI. Lovag utca 18.). Ezen első hazai ilyenmű vállalat célja a kereskedők és iparosok érdekeit a nyersárúk beszerzése vagy gyári termények eladásánál képviselni, olyképen, hogy az illető termények vagy árúkból hozzá küldött átlagpróbák vegyi összetételükről azokról lelkiismeretes felvilágosítást ad, melynek alapján a termény vagy árú valódi pénzértéke biztosan meg határozható. Hatóságok vagy magánfelek által beküldött bármely élelmi cikk, vegyi vagy mezőgazdasági termény vegyi összetételének felderítése, s az esetleges hamisítások vagy valódi értékének kimutatása képezi e vállalat hatáskörét, valamint oly gyáraknak, melyek állandó gyári vegyek nélkül dolgoznak, nyújt olcsó és rendszeres alkalmat vett nyersárúk vagy gyártott terményeik vegyi összetételéről pontos felvilágosítást nyerni. **Dr. Teibisz János** iparvegyészi képzettségét a külföldi művegyetemen nyerte, több évi gyakorlati tevékenysége egy Németország mint hazánk vegyészeti intézeteiben és cukorgyáraiban, valamint irodalmi tevékenysége teljes biztositékot nyújt annak alapos képzettségéről, hogy bármely követelménynek megfelelni képes, s a hozzá intézett megbízásokat lelkiismeretesen és gyorsan intézi el, kívánatra pedig egy elemzési ívetek táblázatát díjmentesen küld.

CSARNOK.

A szalmazsák.

— Emlékeztetés. —

Baloghné rosszul volt.

Amint ott feküdt nyakig behúzódva a szalmazsákba, nem tudta határozottan, hogy mitől van rosszul: attól-e, hogy fázik, vagy attól, hogy ehese.

Mert nem látott az istenada egy falat kenyeret sem már két nap óta; a szobájában pedig hideg volt a kályha.

A gyomor és a kályha rossz találmány; mindig tömni kell.

Baloghénak nem volt mit enni. Az utolsó párnáját a fia lopta el. Egy istentelen gonosz csavargó az a fiú. Mindent az pusztított el. Most már nem pusztíthat el több semmit.

— Meghalok, — suttogta az öreg asszony és sárga, aszott arcán a végső lemondás nyugalma borongott.

Egy utcalámpa, (valóságos utcai lámpa) fényt vetett be az ablakon s egyszerre ének hangzott föl az ablak alatt:

Csordapásztorok midőn Betlehemben
Csordát őrzének a Jézus mezőben!

Az öreg asszony fölnyitotta a szemét. Kétsége n kívül azt hitte, hogy már a menyországban van és hogy az angyalok kompániájába érkezett. Azután nyitva is maradt a szeme és pillantástalanul, mereven nézett a sötét magasságra.

A kántáló gyerekek még egy szent nőtát elvissítottak, azután bezörgöttek az ablakon garasért:

— Dícsértessék a Jézus Krisztus. Jó estét kívánunk.

Bánta is az öreg Baloghné, akármilyen jó estét kívánna neki.

A kántáló gyerekek hozzácsaptak egy csomó sarat a ház oldalához, azzal odább álltak. Néhány perc múlva már a Dávid boltosok ablaka alatt fújták:

„Örül Dávid nemzetébe
Szűz virágnak ékességé
Betlehemnek békességé
Megszületett idvességé.”

Baloghné ablakán egy sötét, rongyos alak nézett be.

— Jó estét anyácskám, jó estét!
Hallgatózolt.

Ehese vagyok, nagyon ehese. Azt mondták, ma koldultál elgel! — folytatta a csavargó.

Imét halgatózolt.

Baloghné néma, nem beszélt.

Talán nincs is itten, — szölt a csavargó átugrott hírtelen a kerítésen és betaszította az ajtót.

— Ebrédj anyam, a fiad van itt. Hoztam pénzt sokat. Csak gyujtsd meg a gyertyájt.

Belebotlott a sötétben a szalmazsákba.

— Ez is valami, szölt cöndösen, mintha sikdudnék.

Azzal hátrára vette az egész szalmazsákot és futott vele a fekete utcóknak át.

Egy sötét kis ház előtt megállt és beszölt az ablakon.

— Egy szalmazsákot hoztam.

— Hogy adod, kérdezte egy hang belülről.

— Húsz krajczárért.

— Jó a szalmazsák?

— Egészen új.

— Kapsz érte öt krajczárt.

— Erreze be hát.

Az orgazda kinyitotta a kaput és beeresztelte a konyhába a csavargót. Ott világosságot gyujtottak.

Amint a csavargó ledobta a szalmazsákot, abból mereven kiengesedve maradt az öreg Baloghné. Tátott szájjal és nyitott balottszemekkel meredt a fiára, aztán nagyot zuhanva bukott el a konyha közeletén.

D. V.

KÖZGAZDASÁG.

Budapest, dec. 11.

Az ország gazdasági egyesület közgazdasági és állattenyésztési szakosztálya ma ülést tartott s első sorban azzal az indítvánnyal foglalkozott a melyet **Forster Aurél** dr. a pest-megyei gazdasági egyesületben tett, hogy t. i. a budapesti marhavásárosok a hizlalt és sovány marhák elkülönítése keresztül vitessék. Ez indítvány áttétetven a szakosztályhoz, beható vita után abban történt megállapodás, hogy mivel ez az elkülönítés ma még aligha lenne keresztül vihető, egyelőre csupán az iránt létesek intézkedés, hogy a gazdasági és igazmarha el legyen különítve a hizlaltul való marhatól. A szakosztály közből a tanulmányozás céljából helyszíni szemlét fog tartani. A másik tárgy a husértékesítés kérdése volt. E tekintetben a következő javaslatokat teszi a szakosztály: 1. az eladás vagy lábon s páron kiút, vagy elősúly szerint, minden százalék levonása nélkül történiük, 2. szükségesnek tartja a szakosztály hites ügynökök alkalmazását, a kiknek igénybe vétele azonban a felekre nézve közelebb ne legyen és az ügynököknek ne legyen szabad saját számlájukra vásárlásokat eszközölni; 3. huskassza felállítását is kívánatosnak tartja, a mennyiben az a feleknek hitelt nyújt s a fizetéseket közveitli.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Dr. Matéffy Ferenc.**

Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

I. jvk. sz. 890.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye részére a jövő 1891-ik évre, a következő tárgyak szerzetlenek be:

1. 100 méter öl (400 köbméter) jó minőségű, hasábos gyertyánfa — tuskók és galyfák kizárásával —, mely 10 méter hosszú és 2 méter magas raktárban, a szentesi Tiszaparton leszen kirakandó és átadandó.

2. A vármegyei hajdúk és tisztilegények részére: 13 drb. atilla, 26 drb. magyar nadrág, 13 drb. sapka, mindannyi világoskek posztóból sárga

zsinórzattal; továbbá 13 drb. kabát és ugyanannyi magyarnadrág vitorlavászomból: végül 13 pár új és ugyanannyi fejelés csizma.

3. Papír, irodai és lytograph szerek a szükségendő minőség — és mennyiségben.

A nevezett tárgyak zártajánlati verseny útján lévén beszerzendők, — felhivatnak a pályázni kívánók, hogy lepecsételt borítékba zárandó ajánlataikat, a papír, irodai és lytograph szerekre nézve f. év. december hó 21-ik napjáig, a ruhaneműekre és csizmákra nézve jövő évi január hó 31-ik napjáig és a tűzifára nézve jövő évi március hó 12-ik napjáig, alulírottához (vármegyeház I-ső emelet nyugoti oldal) mutassák be.

Megjegyeztetik, hogy:

a) a tűzifára, ruhaneműekre és lábbelikre nézve teendő zártajánlatokhoz, a vállalati összeg 10%-tólja melléklendő;

b) a ruhaneműekhez szükséges posztó és egyéb anyagok, lehetőleg valamelyik hazai gyárból szerzendők be s úgy a szövetelek, valamint a zsinórzatt mintái az ajánlattal együtt bemutatandók;

c) a papír, irodai és lytograph szerek vonatkozó ajánlatok folyó évi december hó 22-én, a ruhaneműek és lábbelikre vonatkozó ajánlatok jövő évi február hó 1-én és a tűzifára vonatkozó ajánlatok jövő évi március hó 13-án d. e. 10 órakor, Szentesen alulírott fent nevezett hivatalos helyiségében fognak felbontatni és elbírálatni.

Kelt Szentesen, 1890. dec. hó 10-én.

BALOGH JÁNOS,
bíró. elnök.

Földeladás.

K. Nagy Imrénének a kistölkei ör állomás közelében 50 hold földje egészen vagy két részben is eladó; értekezhetni: I. tized 630 szám. 3—2

6280.1890. sz.

Pályázati hirdetés.

Csongrád város előljárássa kebelében megüresedett 600 frt évi fizetéssel és földjáraadással egyenlően javadalmazott I-ső, illetőleg II-od jegyzői állásra ezenel pályázat hirdettetik, felhivatván az ezen állásokat elnyerni óhajtok, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előirt képesítettséget igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényeiket bezárólag 1891. évi január hó 8-ig alulirt főszolgabíróhoz terjesszék be.

Kelt Csongrádon, 1890. december 10-én.

Dr. Cicatricis Lajos,
főszolgabíró.

Kiadó lakás és bolt helyiség.

Dr. Pollak Sándor I. t. 231. sz. házában egy 4 szobából, konyha, kamra, éléskamra, pince és padlásból álló lakás, úgyszintén a **Dr. Pollak és dr. Reis-féle** I. t. 247. sz. házában egy bolt helyiség 1891-ik évi április 24-ikétől fogva kiadó. 3—1

MÁRIACZELLI hashajto labdacok

(juliolae laxantes mariaez.)
Artalmos anyagoktól mentes, kellemes segédanyagokból készült, ingulissal és az által kellemes használatú, mivel a nagy kedveltség, széles körű elterjedés és nagy mértékű orvosi rendelés tanusítók. — Gyors és szabad hatása csakirakos földalomenetes. A mellékelt védjegyet a valódiság bizonyítja.

Egy doboz ára 20 kr. Egy tükere 6 dobozzal 11 ft. A penzkek előleges beküldés mellett, germetes postai szállítással együtt egy tükere 1 ft. 20 kr., 2 tükere 2 ft. 20 kr., 3 tükere 3 ft. 20 kr.

MADY. C. gyógyszerész, Krensterben, Moravvárság. Az alköltö részek nyilvánosságra vannak hozva.

Gyógyszertárakban kapható.

Üzleti értesítés.

Tisztelettel hozom a nagy érdemű közönség becses tudomására, hogy egy dús tartalmú alkalmi bevásárlásom folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy ez idényre kellő legújabb női és férfi gyapjú és félgypjú szöveteket, parket, calmuk téli kendők és a legdúsbab választékban karton és szaténokat, valamint másnemű mosókelméket a legfinomabb rumburgi kanavász és vásznakat **gyári áron** szolgáltathatok ki.

Egyidejűleg ajánlom fűszer árú raktáromat, melyet a legfinomabb árúkkal láttam el, úgy hogy a nagyérdemű közönség szükségleteit kifogástalanul fődözhetem.

Ajánlom végül disz temetkezési vállalatomat, melyben 2 forintos temetkezésektől kezdve a legnagyobb disz temetkezések rendezéséig tisztelt vendőim minden kényelmét megfelelőleg elvállalom a legolcsóbb árszámítás mellett.

Mire a n. é. közönség becses figyelmét felhívni és eddig tanúsított párfogását részemre továbbra is kérni bátor vagyok.

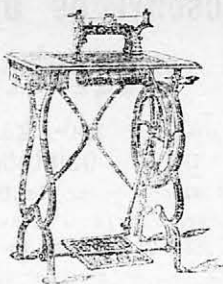
Szentes, 1890.

Mély tisztelettel:

10—3

NYIRY GERZON.

Varrógép-eladás.

Alólírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgy-közönséget és azon iparos urakat, kiknek varrógépre van szükségük, hogy nálam mindenféle legújabb szerkezetű

varrógépek törlesztés utján is beszerezhetők. Varrógépeim a legkínőbb gyártmányok és jótállás mellett azonnal át is vehetők.

Szentesen, 1890. november hó tisztelettel:

Zsoldos János,
női ruha-készítő.

ÉRTESETÉS.

Az idényre magys. Stammer Sándor alispán úr házában (III. t. 139. sz.) alkalmi tárgyakkal dúsan felszerelt

BAZÁRT

rendeztem be. főszűlet fektetve arra, hogy játékokon kívül használható tárgyak is legyenek bőven raktáramon.

Árak: 7—13—25—50—75 krajcár és 1 forint,

mely árak a tárgyakhoz mértén szolidan vannak szabva olyannyira, hogy rendes körülmények között ezt ily árban nem lehetne adni és csak egyes tárgyakból tömeges bevásárlásom és előnyös összekötötéseim juttattak azon helyzetbe, hogy ezt tehetem.

Értesitésemmel egyidejűleg van szerencsem a n. é. közönséget bázáramnak előre való megtekintésére felhívni, hogy annak idején a bevásárlásnál tudja magát alkalmazni.

Ez alkalommal bátor vagyok a n. é. közönség b. figyelmét arra is felhívni, hogy üzletembe naponta újabb és újabb disztárgyak érkeznek és hogy minden alkalmat felhasználok arra, hogy a n. é. közönséget, úgy a hazai, mint a külföldi gyártmányú disztárgyakból, dús választékban és lehető olcsó árakban részesítek.

Tisztelettel:

WELLISCH VILMOS.

3—3

Miért kedvelik annyira a Horgony-

Kőépitő szekreányeket?

Miért nem válnak értéktelenebbé egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszú során át mulató és oktató foglalkozási szerű szolgálunk, és a hosszú időtartamot tekintetbe véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépítése a szülőknek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekreány szabályszorúan kiegészíthető.

← A H →

egy kevésbé értékes utánzás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utasítsa vissza minden szekreányt melynek csomagolásán czégünk valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony” hiányzik. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

RICHTER F. AD. és tsa., BÉCS,
Nicolungengasse 4.

Minden könyvkereskedésben

megrendelhető a pályadíjat nyert és 20 kiadást ért műve dr. Müller egészségügyi tanácsosnak

a meglazult ideg- és férfierőről.

Portomentesen, borítékba zárva 60 kr értékű postabélyeg vétele után szét-48—43 küldi:

Brendt Eduárd. Braunschweigban

Még csak néhány napig.

Huzás már december hó 16-án.

Magyar állami jótékony-sorsjegyek.

Főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények 160,000 forintra rugnak.

Egy sorsjegy ára 2 forint.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten, (Pest, fővámbáz, főlemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lottó, só- és adóhivatalnál; a leg több postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helyiségben felállított egyéb sorsjegyáruól közzegnél.

Budapest, 1890 október 1 én.

2—2

Magyar kir. lottó-igazgatóság.

8 érdemérem!
A legjobbnak elismert
kéziharmonika
kapható

Trimmel N. J.-nél

Bécsben

VII. Kaiserstrasse 74.
(Lóvonat megállóhely a Burgvonalon.)

Nagy raktára minden hangszereknek
Kifogástalan készítmények
és olcsó árak.

Árjegyzék ingyen.

30—7

Jó gyermekek örüljétek!
Karácsonyi és ujévi ajándékok
megérkeztek!

Hoffmann Jakab cipő-, kalap-, ing-, nyakkendő-,
pipere üzletében kapható:

gyári árjegyzék szerint valódi Richter-féle kőjátékok minden játék-
hoz egy ingyen képeskönyv és ezenkívül sok másféle gyermekjátékok.
Bazárárúk 6., 14., 21., 28., 35 kr. és feljebb egész 5 frtig
továbbá felnőttek számára alkalmas ajándékok albumok, varróeszkö-
zök, dohányzó és szivar álványok, valódi angol párfümkő és sok
más itt el nem sorolható csecebecsék. 2-1

A SOULACI APATSÁG (Francia-Ország)
Dom MAQUELONNE, prior
Főltelendő Benedek rendi atyai
Fogvize, Fogpora
és Fogpastája

2 arany érem: brüssel 1889. London 1894
A legmagasabb kilüntetések
Feltaláltató 1373 ikéven BOURSAUT Peter
az prior által.

A főltelendő benedekrendi atyák
fogvizének használatát, naponta két-három
csupp vizbe véve, megakadályozza és
gyógyítja a fogak odvasságot melyeknek
fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, a
menyibus a foghat-
erősíti s teljesen egészre-
gesse változtatja.

A Szolgálatot tisztán
teheti átadásának, mi-
dön öket ezen régi és
practique készítményel-
re figyelmeztetjük, mi-
lyek a legjobb gyógy-
szert és a fogtájék elem
egyedül övezert képe-
zik.

A ház-
alapítatott 1807 ben.
Kapható minden nagyváltó üzletben és gyógyszertárban és gyógyszertárban.

SEGUIN 106 & 108, rue Croix-de-Segny
BORDEAUX

Sarg Glycerin-fog-Crém-je,

A fogak szépsége Rövid használat után
nélkülözhetlen fogtisztító szer

KALODONT

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

Uton nagyon praktikus. Illosan áditó.

A leggyöngédebb fogzománcra is ártalmatlan.

J e g y z e t: Németországban, Francia-
országban stb. a legnagyobb sikerrel behozva,
ugy az udvarnál, valamint a magas körökben
és a leggyorsabb polgári családnál haszná-
latban van.

Kapható a gyógyszerárakban, darabonként
35 krért.

Szentesen: id. Várady Lajos gyógyszerárban.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsem a n. érd. fogyasztó közönség becses tudomására hozni,
hogy a Betlehem-utcaiban- saját házamban levő s eddig is jó hírnévnek
örvendő sütőüzletemet újonnan berendeztem és a budapesti hen-
germalom, valamint a szentesi részvénytársaság műmalmával hosszabb időre
kötött üzleti összeköttetést folytán abba a kedvező helyzetbe jutottam, hogy
az eddiginél sokkal finomabb és jóval nagyobb süteményeket leszek képes
a rendes folyó árakon készíttetni. Ugyisint naponként ezental is kap-
ható nálam és a kereskedésekben físsen sült barna és fehér házi-
kenyér kilója 8 és 10 kral számítva.

Végül b. tudomására hozom a n. érd. közönségnek, hogy III. tized
9. szám alatti főközletem süteményeimet ugyanúgy állítja ki, mint fő-
közletem s hogy mindkét sütőműhelyemben egész napon át, mindenféle
sütést elváltakol.

Szentesen, 1890. dec. hó

tisztelettel:

Reichenbach Jakab,
sütő mester.

3-1

A legnépszerűbb és a legelter-
jedtebb magyar n a p i l a p.

1891.

XI. évfolyam.

A legnépszerűbb és a legelter-
jedtebb magyar n a p i l a p.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és lap tulajdonosok:
Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hírlap“nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját.
A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével
küzdött nemzetünk-fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország
legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely
páratlan a magyar újságírás történetében A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt
a „Budapesti Hírlap“ érte el: legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja ez országnak.

A „Budapesti Hírlap“ politikai cikkeinek iránya, mint eddig, úgy ez-entúl is mind-nkor nemzeti és a pártérdekektől füg-
getlen. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósítá-
sokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közleleti felől távirati értesülésekkel bírnak el rendes
levelezők minökkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hírlap“ távirati és telefon tudósításai
manap már teljeseen egy fekon átlának a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával A „Budapesti Hírlap“ tárca rovata u
lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán A napi rovatokat kitűnő zsurnalisták
szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvénytörési rovatai külön külön szer-
kesztői a főváros sőtét eseményeit is oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap“ helyet fogva h t minden család asztalán.
A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regény-
csarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra
1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszörűben postautalványval eszközölhető kivatkozó cím
alatt: A „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatalának, Budapest, IV. ker.,
Kalap-utca 16-ik szám.

4-1